

Народна библиотека „Десанка Максимовић“
Власотинце
74
23 2025

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА „ДЕСАНКА МАКСИМОВИЋ“
Лоле Рибара 2, 16210 Власотинце
Тел.016/875-512, 875-340; 875-756. email: biblioteka@vlasotince.org.rs

Скупштина општине Власотинце

Предмет: Достава Извештаја о раду са Финансијским извештајем за 2024. годину

Поштовани,
достављамо вам Извештај о раду са Финансијским извештајем за 2024. годину.

Директор Библиотеке
Срба Такић

03.03.2025

ОПШТИНА ВЛАСОТИНЦЕ НАРОДНА БИБЛИОТЕКА „ДЕСАНКА МАКСИМОВИЋ“

УПРАВНИ ОДБОР

3.3.2025. године

ВЛАСОТИНЦЕ

На основу члана 17. ст. 2. Закона о библиотечко-информационој делатности („Сл.гласник РС“, бр.52/2011), и чл. 47. ст. 1. Тачка 8. Статута Народне библиотеке „ДЕСАНКА МАКСИМОВИЋ“ Власотинце, Управни одбор Народне библиотеке „ДЕСАНКА МАКСИМОВИЋ“ Власотинце на својој петој седници, одржаној дана 3.3.2025. године, донео је

ОДЛУКУ

- Усваја се Предлог Извештаја о раду са финансијским извештајем Народне библиотеке „ДЕСАНКА МАКСИМОВИЋ“ Власотинце за 2025. годину;

Доставити

- Архиви

- Одељењу за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности

ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ ОДБОРА

Александар Јовић

A. Jovic

**НАРОДНА БИБЛИОТЕКА
„ДЕСАНКА МАКСИМОВИЋ”
В Л А С О Т И Н Ц Е**

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ

ЗА 2024. ГОДИНУ

Власотинце, 28. фебруар 2025.

Народна библиотека „Десанка Максимовић“ је најстарија завичајна установа културе у Власотинцу. Претходне године смо обележили 112. годину од оснивања, мада, према подацима до којих смо дошли у Архиву Србије, а на основу Државног шематизма из 1894. године: „У Власотинцима, у Пиротском округу, постоји читалиште“! Дакле, корени књижнице и читаонице, односно библиотеке, у нашем крају сежу много даље у прошлост него што смо то до скоро мислили. Зато наша установа има посебну одговорност и обавезе у области културног и јавног живота локалне заједнице. Њена превасходна улога и задатак огледају се у обавези набавке, заштите, представљања и позајмљивања књига, као и у популарисању записаног (с посебним пажњом на завичајне ауторе) и у ширењу културе читања. Тога су свесни сви њени упошљеници, те се труде да својим радом и резултатима буду на висини задатака које намеће установа таквог угледа и толиког трајања.

Уводне напомене

Рад библиотеке одвија се у два физички одвојена објекта, Гигиној кући и Валчићевој палати. У Гигиној кући смештена су: Завичајно одељење, Одељење периодике, Одељење оператера на рачунару, Рачуноводство и Галерија. Уз то, ту је смештен и Легат Миодрага Нагорног (као део Завичајног одељења) и Читаоница Завичајног одељења. Управо због легата који је поклонио нашој установи и привржености према завичају, Управни одбор Библиотеке се сагласио са предлогом директора да се Галерија назове именом Миодрага Нагорног. Осим као изложбени простор, она служи и за представљање књига, књижевне (песничке) вечери, предавања... Сходно доброј сарадњи коју имамо са другим јавним установама, удружењима исл, тај простор уступамо на коришћење, за самосталну или заједничку организацију разних садржаја од јавног интереса.

У Валчићевој палати су смештена Позајмна одељења: За одрасле и за децу, Стручно одељење (са читаоницом), Општа читаоница, Дечја читаоница и Одељење оператера на рачунару. Поред позајмице књига и часописа овде се могу добити препоруке и савети за читање, претраживати и радити путем интернета или у тишини читати дневна штампа, периодика или стручна литература.

Према „Правилнику о националним стандардима за обављање библиотечно-информационе делатности“ (Службени гласник РС, бр.39/12), у односу на број становника, наша библиотека спада у трећу категорију, за које је прописан простор од 780 до 1365 m², а до краја 2024. године располагали са око 548 m² (190 m² у Гигиној кући и 358 m² у Валчићевој палати), евидентно је да је проблем осигурања простора једна од обавеза са којом се у наредном периоду морамо озбиљније позабавити. Постојећи фонд у позајмним одељењима је смештен у два реда, што

отежава његову претрагу и налажење, а неактуелне, необрађене исл. наслове немамо где да склонимо, што нам представља све већи проблем. Зато је проблем смештаја новонабаљених књига, као и обезбеђење складиштење неактуелних наслова и оних које имамо у више примерака ове године било најважније.

Техничка опремљеност

Због раздвојености радних јединица, користимо три телефонска прикључка и две интернет везе. Од опреме имамо 26 рачунара, пет мултифункционалних штампача, један ласерски црно-бели и два ласерска штампача у боји, пет бар-код штампача, четири бар-код читача, три лап-топа и видео пројектор са платном, скенер за дигитализацију - уређај са софтвером и софтвер који подржава скенер, штампач за реверс, један професионални фото-апарат за снимање.

Од намештаја и опреме претходне године смо зановили: четири рачунара, један мултифункционални штампач, један бар-код штампач, један бар код читач, 30 метра полица, два клима уређаја и 11 канцеларијских столица.

Захваљујући подршци неформалне групе гимназијалаца „За корак ближе књизи“, која је конкурисала код Дивац фондације, добили смо средства у износу од 98.352,00 динара, којим је набављена допунска опрема у виду банера и изложбених полица којима промовишемо и популаришемо наш рад. Ово је доказ свестране и добре сарадње коју настојимо да остваримо са својим корисницима свих узраста и категорија.

Осам радника наше библиотеке има лиценцу за рад у sobiss3 систему каталогизације монографских публикација, а два за рад у sobiss3 систему каталогизације серијских публикација, један лиценцу за sobiss позајмицу. Имамо шест приступа за улаз у систем sobiss, што олакшава рад на обради књижне и некњижне грађе и повећава ажурност и ефикасност рада.

Како стручном усавршавању поклањамо посебну пажњу и трудимо се да пратимо трендове рада у библиотекарству и претходне смо године неколико наших колега слали на стручне семинаре, у матичну библиотеку, „Радоје Домановић“ у Лесковцу. Њихове теме су биле: Вештачка интелигенција у библиотекарству – изазов и(ли) могућност; Библиотека старог и новог доба – дигитално наслеђе; Библиотека и културни туризам.

Укупно урађених записа (електронски обрађених књига) до сада је 75.541 јединица (70.808 монографских, 3.478 серијских, 1.035 некњижна грађа, 220 посебни фонд), односно 54034 наслова (51.906 монографских, 872 серијских, 1.035 некњижна грађа, 220 посебни фондови). Током 2024. године електронски је обра-

ђено 1.826 наслова, односно 2.163 јединица (1.842 монографских, 260 серијских, 32 некњижна грађа и 29 чланака).

Рад на зановљавању фонда и његовој електронској обради

Увећање књижног фонда и његово квалитативно обогаћивање је најважнија обавеза сваке, па и наше библиотеке. Као и претходних година тако смо и у 2024. добар део књига из донација добијали кроз сарадњу са појединцима, књижевним клубовима, библиотекама и културним центрима, када смо организовали књижевне сусрете, литерарне вечери и сличне садржаје. Тако смо спајали култур-на дешавања и акције, на многоструко задовољство свих ангажованих актера.

Књиге су у нашу библиотеку долазиле путем поклона, као и из сопственог издавачког програма, од других издавача, аутора и наших чланова – 1.400; путем обавезног откупа Министарства културе - 501; куповином (из средстава нашег буџета која су одређена за ту намену) - 192; електронски обрађене књиге из старог фонда 1; сопствена издања 69. Дакле, претходне године је укупно зановљена 2.163 књига.

Рад по одељењима

Издавање и раздуживање књига обављало се електронски, учлањење и издавање се обављало путем бар-код читача, на Позајмном одељењу за децу и на Позајмном одељењу за одрасле, за та и за остала одељења библиотеке. Како наши корисници имају приступ нашој бази података и путем мобилних телефона и компјутера, инсталирањем апликације sobiss, могли су, без да долазе у библиотеку, резервишу жељене наслове, да продужују рок позајмице и да имају увид у позајмљену грађу. Књиге резервисане на овај начин су их чекале по доласку на жељено одељење. Од пређашњег вођења евиденције задуживања грађе наставили смо једино са вођењем карте књиге, како бисмо имали траг корисника (потпис) о позајмници. У 2024. години укупан број корисника наших услуга је 2.819, од чега је активан број 978. док је укупан број позајмица био 5.686.

Позајмно одељење за одрасле, Стручно одељење и Фонд стране књиге су у 2024. години имали укупно 3.226 позајмица. Најчитаније књиге у овом периоду су: : 1. Игор Коларов – Аги и Ема; 2. Ференц Молнар – Дечаци Павлове улице; 3. Бранко Ћопић – Доживљаји мачка Тоше; 4. Дејан Алексић – Ципела на крају света; 5. Рон Мерцедес – Мој грех; 6. Харијет Манкастсер – Исидора Мун има магичне богиње.

Од 2013. године у саставу Завичајног одељења налази се Легат Миодрага Нагорног. Легат садржи 108 портрета Власотинчана; 57 графика; 69 бакрорезних матрица; 114 уметничких слика као и 10 књига из његове личне библиотеке.

Поред овог, у настајању је и легат „Моји пријатељи“, Властимира Стојановића Шиље, који нам је до сада поклонио девет портрета (уља на платну), завичајних песника и сликара, његових пријатеља.

У 2024. години на Завичајном одељењу било је 215 посета. Издато је 266 књига и 21 часописа и 63 зборника. Фонд Завичајног одељења увећан је за 92 наслова (139 јединица) монографских публикација и 13 наслова (105 јединица) серијских публикација, 9 јединица некњижне грађе, аналитички је обрађено 29 чланака из серијских публикација.

Настављен је рад на Пројекту дигитализације Завичајног фонда. Укупан број дигитализоване завичајне грађе је 62.347 јединица, од чега је 29.516 страна постављено на сајту Дигитална библиотека Власотинце. Током 2024. године укупно је дигитализовано 6.054 јединица завичајне грађе. Од тога је 3.556 страна (16 наслова) монографске публикације, 2.472 стране (осам годишта) серијских публикација, девет страна чланак из серијских публикација, једна фотографија и 16 страна рукописне грађе.

Библиотекар Завичајног одељења пописује старе и ретке књиге. Претходне године из општег фонда Библиотеке издвојено је девет књига које би се могле сврстати у категорију ретких књига.

У Одељењу оператера на рачунару раде две књижничарке, од којих је једна смештена у Гигиној кући (поред свог редовног посла је задужена и за одржавање и ажурирање сајта библиотеке, његове фејсбук и ју тјуб странице, за припрему позивница, плаката исл (код организације наших допунских програма). Друга колегеница, у Валчићевој палати, је поред свог редовног посла задужена и за међубиблиотечку позајмицу и Општу читаоницу, обраду откупа књига преко Министарства културе, и за пријем поште. Међубиблиотечком позајмицом размењено пет монографских публикација.

Допунске активности

У 2024. години конкурсали смо код Министарства културе пројектом „Израда дренаже и инвестиционо одржавање зграде Народне библиотеке у Власотинцу – 'Гигина кућа'“. На овај начин добили смо 5.973.080,00 динара, чиме ћемо заштитити зграду библиотеке, стару варошку кућу, споменик културе, стар готово два века. Санацијом влаге зауставиће се њено пропадање и омогућити безбеднији и примернији рад. Због кашњења почетка радова и погоршања временских услова, на предлог и одобрење Завода за заштиту споменика културе Ниш, а уз сагласност Министарства културе, одобрено је продужење рока за извођење предвиђених радова до 31. маја 2025. године.

Оно што би посебно издвојили, везано за рад Позајмног одељења за одрасле је напор да се могућности Библиотеке и услуге које пружа што више приближе корисницима. У ту сврху су старијим и здравствено најосетљивијим категоријама књиге ношене кући, уз поштовање свих мера заштите. Могућност електронског претраживања наше cobiss базе, путем апликација cobiss+ и mcobiss све је већи, тако да је у 2024. години било 22.616 cobiss+ и 739 mcobiss претрага.

Дечје одељење. Колегенице са овог одељења биле су усмерене на интерактивни рад са децом различитих узраста, неговању сарадње са родитељима, васпитачима, наставним кадром у школама и сарадницима у другим установама културе.

За дечју читаоницу набављани су часописи *Невен*, *Мали Невен*, *Светосавско звонце* и *Витез*. Укупан број позајмица на овом одељењу био је 2.366.

Одељење периодике набавља, обрађује, чува, проучава и даје на коришћење серијске публикације. У 2024. години, за потребе Опште читаонице купована су три наслова дневне штампе – *Политика*, *Вечерње новости* и *Блиц*, а ту си и локалне новине: *Нова Наша реч* и *Лист Власина*. Од часописа претплаћени смо на: *Култура*, *Књижевне новине*, *Свеске*, *Еко лист*. На поклон смо од издавача добијали и часописе *Толеранција*, *Шуме*, *Православље* и *Вести Матице српске*.

И ове године настављена је добра сарадња са Народном библиотеком Србије, Републичким заводом за заштиту споменика културе, а успостављена је сарадња са Факултетом заштите на раду из Ниша и Народном библиотеком из Беле Цркве. Захвљујући томе од њих смо добили нека њихова периодична издања, укупно 179 часописа. Од власотиначке цркве Света тројица добивен је велики број верских часописа.

Прошле године укупно је обрађено 75 наслова периодике и 260 свезака. Обрађено је и 1.035 чланака из периодичних публикација. Извршена је обрада и 26 примерака некњижне грађе (плаката, позивница, разгледница...).

Завичајно одељење у 2024. години, као и у претходним годинама, у складу са својом основном функцијом, радило је на проналажењу, прикупљању, обради и чувању књига, часописа и некњижне грађе о Власотинцу и околини, као и оних чији су аутори Власотинчани, а све са циљем да се сачува културно наслеђе претходних генерација, као и савремено стваралаштво.

Завичајни фонд физички је обрађен и сређен по УДК систему. Све монографске и серијске публикације електронски су обрађене у cobiss програму. Електронски се обрађују и чланци и други саставни делови. Некњижна грађа (фотографије, разгледнице, географске карте, плакати, позивнице, каталози, видео dvd-и, музички cd-и) разврстана је и сређена, и обрађује се електронски у cobiss програму.

сагласност Министарства културе, одобрено је продужење рока за извођење предвиђених радова до 31. маја 2025. године.

Осим редовних активности које библиотека обавља (везано за набавку, обраду, чување и позајмицу књига) велику пажњу посвећујемо и културно-просветној делатности. Организацијом предавања, изложби, представљања књига идр. наш је превасходни циљ да књигу, па и саму установу, приближимо што већем броју корисника и да дамо садржаје који ће им бити занимљиви. Самим тим популарност библиотеке биће већа, као и интересовање читалаца за оно што радимо. Поред тога, организацијом разних конкурса (намењених пре свега ученицима основних школа) повећавамо интерес за читање и писање, негујемо лепу писану реч и децу покрећемо на активности везане за читање и писање. Када другима уступамо свој простор (не угрожавајући тиме ни мало своје редовне активности и планиране задатке) то чинимо због сазнања да су многи од активиста других установа и удружења уједно и наши чланови и да тиме можемо само придобити њихову наклоност и поверење. Уједно, ми себе чинимо судеонцима у дешавањима која привлаче пажњу и у интересу су читаве наше локалне заједнице, тако да се библиотека и поводом тога помиње у позитивном контексту.

Претходне године још преданије смо се посветили издаваштву. Ова делатност чини посебност наше библиотеке, са правом смо поносни на њу, и захваљујући раду на том пољу имамо посебна признања колега из наше бранше. Значајан, и нарочито драг, сегмент нашег рада било је представљање дела из сопственог издавачког опуса.

У 2024. години успели смо да уредимо, припремимо за штампу и региструјемо у Народној библиотеци Србије чак 16 књига, и два броја часописа! То су следећи аутори и наслови: 1. Сергије Димитријевић – Стреља (Лесковачани у Првом српском устанку); 2. Власотинце на фотографијама Христифора Црниловића; 3. Радивоје Б. Прикић – Необјављени рукописи власитиначке историје; 4. Радивоје Б. Прикић – Културни, забавни и спортски живот Власотинца и околине, од 1878. до 1941. године; 5. Слапови Вучјанке 8 (Збирка песама са конкурса Дома културе Вучје); 6. Јован Митровић – Стазама пређеног животног пута; 7. Часлав Савић Чарли – Тамо си где ти је душа (збирка песама); 8. Драгослав Б. Петровић – О.Х. и друге новеле; 9. Новица Тричковић – Црна Бара у власитиначком крају; 10. Зоран Милић – Ватре у души (песме и поема); 11. Милко Стојковић – Будибогснама (сатиричне приче); 12. Станиша Нине Стојиљковић – Нинетове питалице; 13. Христивоје Пејчић – Убава нам Србије (песме и поема); 14. Драгољуб М. Станојевић – Интегрални развој брдско-планинских подручја и школа за планинско газдовање; 15. Живан Д. Шушулић – Шта сањају пешаци; 16. Данило Коцић – Невреме (приче из завичаја). Поред овога припремљена су и одштампана два броја часописа: 1. Наше Власотинце, број 12; 2. Дејанске свеске, број 3.

Код нашег издаваштва веома је важно напоменути да се оно финансира делом средствима буџета добијеним за ту намену, делом трошкове штампе снесе

сами аутори, а делом се то остварује из средстава која су добијена пројектом из општинског буџета.

Такође, код нашег издаваштва је важно напоменути да је оно у доброј мери плод успешне, дугогодишње сарадње са појединим установама, као на пример Општинска библиотека „Сестре Стојановић“ – Црна Трава, Дом културе Вучје, Удружење писаца Лесковца, Гласник – Медија центар 016, Удружење Лоза, Туристичка организација Власотинца, Удружење Дејанаца. Зато неке књиге потписујемо као заједничка издања, обострано поносни на њих.

Своје издаваштво употпунили смо и садржински обогатили издавањем часописа, којег смо назвали „Наше Власотинце“. Претходне године је изашао његов 12. број, који смо представили у оквиру обележавања годишњице наше установе. Похвално је, и за нас веома значајно, да је од почетних 16 страна у првом броју нарастао на читавих 28 у дванаестом, што је знак његове важности и квалитета. И наравно, што нас обавезује да наставимо и надаље са његовим излагањем, квалитативним и садржинским обогаћивањем, као и са проширењем круга сарадника. Слична прича је и са часописом „Дејанске свеске“, чији је трећи број изашао претходне године, а у чије је уређивање укључен велики број стручних људи, пре свега научних радника из области социологије и културе. Њега радимо у сарадњи са Удружењем Дејанаца, користећи везе и познанства са Власинских сусрета социолога села, које нам је у аманет оставио проф. др Ђура Стевановић.

Културно-просветне активности

Гледано по датумима дешавања, наше културно-просветне активности, као посебна делатност, одвијала се овим редом и садржајем:

ПРВА ОВОГОДИШЊА ПОСЕТА – ЦРТЕЖИ НА ПОКЛОН

Првом овогодишњом посетом обрадовала су нас деца из Предшколске установе, из објекта „Колибри“, 18. јануара. Њихове васпитачице, три Јелене и једна Ана, имале су задатак да одраде пројекат „Причам ти причу“. Дечја

машта нема границе па смо чули пуно лепих прича које су малишани испричали, боље рећи измаштали, листајући сликовнице које смо им дали. Заведени тим њиховим даром замолили смо их да нам неке од својих прича нацртају, што су они урадили са великим одушевљењем.

ДРУГА ОВОГОДИШЊА ПОСЕТА – КЊИГЕ НА ПОКЛОН

Нашу библиотеку су, у суботу 20. јануара, посетили Светлана и Владимир Ончевски из Скопља и поклонили нам стотинак књига из своје кућне библиотеке. Њихов домаћин Ненад Диманић, са ћером Анастасијом, придружио се овом племенитом гесту својих пријатеља и поклонили нам још двадесетак својих књига. Захваљујући њима сада је наше Дечје одељење богатије за популарне наслове који су радо читани из генерације у генерацију и представљају омиљену лектуру свој деци света.

ОДАТА ПОШТА „ЧИКА КИЦИ“

Постављена прошле, 2023. године, и откривена 5. јула, на 60. годишњицу од његове смрти, скулптура Христифора Црниловића, једног од најзначајнијих и најпознатијих српских етнографа, једног од оних Власотинчана који су својим делом оставили траг у своме роду, привлачи све већу пажњу не само мештана већ и туриста, случајних пролазника и намерника.

Рада академског вајара др Милоша Шарића, својом оригиналношћу даје посебну привлачност тргу на којем се налази, пленећи нарочитом лепотом

и аутентичношћу. Израђен и постављен на предлог наше библиотеке, уз пуну подршку општинске управе и уз помоћ ЈКП „Водовод“, спомен-обележје „Чика Кици“, на дан његовог рођења, 8. фебруара обишли су представници локалне самоуправе, библиотеке и општинских борачких удружења.

ВЛАСОТИНАЧКЕ ПРИЧЕ ИЗ ПРОШЛОСТИ РАДИВОЈА Б. ПРИКИЋА, НА ДАН ДАРИВАЊА КЊИГА И ДАН СВЕТОГ ТРИФУНА

У среду, 14. фебруара, на Светски дан даривања књига и Дан Светог Трифуна, уређена и лепша него пре, галерија је окупила своје пријатеље, сталне пратиоце дешавања која организујемо, чланове библиотеке нестрпљиве да се поново окупљају лепим поводима и, за нас, важним датумима.

Овога пута повод је био представљање књиге Радивоја Б. Прикића, *Власотиначке приче из прошлости*, која је недавно изашла из штампе у нашем издању. Датум њеног представљања није

случајно изабран, јер су нам се, заинтересовани да присуствују, најавили чланови власотиначког Винског витешког реда „Свети Симеон“, Власотинчани расути ван места свог рођења, који се на овај дан враћају у завичај, посећују родбину и пријатеље, обилазе винограде и зарезују их.

Задовољан је био и Радивоје Б. Прикић, поручивши да је отворио своју архиву и да је спреман да са библиотеком настави рад на штампању целокупне грађе коју су он и његов отац Борислав стрпљиво и темељно годинама сакупљали.

СЕЋАЊЕ НА ПРЕМИНУЛЕ ЗАВИЧАЈНЕ ПЕСНИКЕ И СЛИКАРЕ

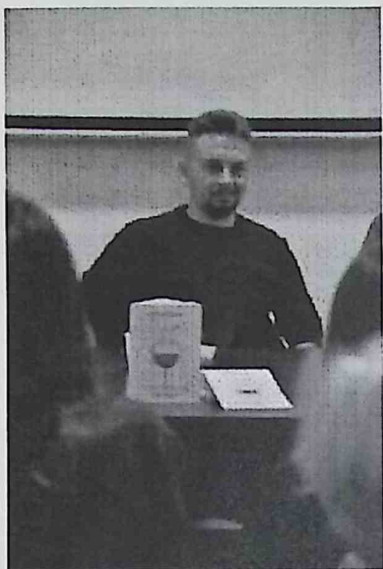
Поводом 21. фебруара, Светског дана матерњег језика, наша библиотека и Књижевни клуб „Росуља“ организовали су вече посвећено завичајним песницима и сликарима. Вече посвећено пријатељима, колегама, сарадницима и саборцима на пољу културе и уметности, који су се упокојили али чија дела и даље живе, кроз која они трају и путоказ су и охрабрење млађима.

Ово посебно пријатно и емотивно вече ни киша није успела да омете,

посећеност је била изузетна, тражила се „столица више“, што је још један доказ уверењу да преминули завичајни ствараоци, песници и сликари, настављају да живе кроз своја дела, кроз сећања пријатеља и поштовалаца онога што су оставили иза себе. Програм је водила Јустина Видосављевић из Књижевног клуба, најављујући да је вече посвећено: Јовану Ђекићу, Љубомиру Глигоријевићу, Радославу Шушулићу, Звонимиру Катлановићу, Зорану Давинићу, Живојину Јовићу, Небојши Митровићу Пуши, Николи Живковићу Газибаре, Предрагу Станковићу, Новици Јовићу, Срђану Милошу и Звонку Стојиљковићу. О њима су говорили Лука Крстић, Братислав Анђелковић, Властимир Стојановић Шиља, Светлана Пешић, Светислав Јовић, Јасмина Митровић, Саша Станковић, Зоран Стојичић, Снежана Прокопијевић, Светлана Шарић, Војкан Арсеновић и Срба Такић.

Њихове уводне речи о сваком од уметника понаособ били су само уводи у разговоре и казивања осталих присутних, који су се укључивали износећи своја сећања. Стихове песника говориле су гимназијалке Софија Митић и Милица Павловић, док је на сликаре подсетила и изложба њихових слика.

ПРЕДСТАВЉЕНА ЗБИРКА ПЕСАМА „ПОСЛЕ ПОНОЋИ“

Одавно за неку песничку збирку није било толико интересовање као за поетски првенац Николе Момчиловића „После поноћи“, коју је издала наша библиотека. Представљена у понедељак, 4. марта, привукла је завидну пажњу пријатеља и познавалаца досадашњег Николиног литерарног рада.

Након доброг пријема његове прве књиге, збирке кратких прича „Обичан дан“, Никола се овом песмарицом потврдио као талентовани посвећеник писању и грађењу неког бољег, продуховљенијег света, путем свога литерарног стваралаштва.

ЉУБАВ ЈЕ ПЕСМА, БЕДЕМ ЗАБОРАВУ

„На позив Библиотеке и Књижевног клуба 'Росуља', приврженошћу праве породице која се сабира око огњишта, поново се окупљамо да огрејемо своје душе непролазном ватром стихова. Нисмо желели да пепео заборава покрије сећање на преминуле поетесе нашег

града, па се у сусрет Дану жена присећамо Марије Стојановић, Станке Прикић, Ковиљке Миленковић, Бране Милошевић, Милице Шушулић, Славице Анђелковић, Миле Петровић и Невенке Поповић“ – овим бираним речима, на убедљив и топао начин, вече сећања на преминуле завичајне песникиње отворила је Марија Поповић.

Њихове стихове казивале су гимназијалке Милица Павловић и Софија Митић, док су се неких минулих, веселих времена, песничких, ведрих дружења и заједничких, лепих тренутака присећали пријатељи и пријатељице, чланови породице, поштоваоци њихових песничких завештања.

Ово вече испуњено топлином, пријатном меланхонијом и срећом због враћања успомена на драге особе, било је обogaћено пригодном изложбом књига чији су они аутори. Њихови издавачи, највећим делом, биле су завичајне установе или удружења (Лист Власина, Културни центар, Фондација Даровитих, Удружење Лоза, Народна библиотека) која су им на тај начин исказивале подршку и бринуле о културном животу Власотинца.

„ВЛАСИНСКИ ТОКОВИ“ ПОВОДОМ СВЕТСКОГ ДАНА ПОЕЗИЈЕ

Опуштено и спонтано, како и приличи уласку у пролеће, „најлепше годишње доба“, а уочи Светског дана поезије (21. марта), у Галерији наше библиотеке, у среду, 20. марта окупили су се завичајни песници.

„Распевана младост, стиху већ дорасла, / сва пуна живота, нестрпљивих снова, / песмом би да каже да није угасла / лепота власинских песничких токова“ – овај стих је био мото њиховог окупљања, на којем је предност била дата млађим поетама, „песничким надама Власотинца“. Ипак, и они старији искористили су прилику да подсети присутне на своје стваралаштво, да својим наступима охрабре будуће лучоноше власинских песничких токова. У организацији ове вечери Библиотеци и Књижевном клубу „Росуља“ велику помоћ пружили су Техничка школа и Основна школа „Синиша Јанић“.

Распевани поетски венац ове су вечери слили низ Власину они млађи, основци и средњошколци (Марија, Андрија, Неда, Кристина, Јована, Сања, Наталија, Јован), а са њима и они већ искусни на перу (Ана, Весна, Марија, Никола, Јасмина, Светлана, Срба, Дејан, Љиља, Власта)... Нека нам читава ова година буде у знаку певања и радовања.

ПРИЧЕ О СЛОБОДИ КАО НАЈВЕЋЕМ ИДЕАЛУ

Двадесет пета годишњица НАТО бомбардовања била је повод да се, поред званичног обележавања, наша установа прикључи својим програмом. У сарадњи са Удружењем бораца рата 1990. Власотинца, уприличили смо представљање књиге прича под називом „Са дна каце“, аутора Саше

Миљковића из Лебана. Са слоганом „Ветеране не смемо заборавити“, књижевном матинеу, који је одржан 26. марта у Галерији наше библиотеке, са почетком од 12 сати, присуствовали су и многи учесници борбе за одбрану земље од НАТО агресије 1999. године, јер приче из ове збирке говоре управо о том периоду наше националне историје.

„Ова је књига посвета онима који су бранили своје стављајући слободу као главни идеал“, казао је Саша Миљковић. Можда управо зато, по завршетку званичног програма неки од слушаца говорили су о својим ратним искуствима, као учесници у одбрани земље, повезујући их са импресијама исказаним у књизи Саше Миљковића.

ПРЕДАВАЊА НА ТЕМЕ ИЗ ЗАВИЧАЈНЕ ИСТОРИЈЕ

У сарадњи са Удружењем бораца рата 1990. Власотинца, у вечерњим сатима 26. марта, у Галерији „Миодраг Нагорни“, у Гигиној кући, наша је библиотека организовала предавања на теме из завичајне историје. На трибини под називом „Лесковачки крај у Првом светском рату“ о теми „Лесковачки противудар“ говорио је мр Стефан Стојановић, а предавање на тему „Власотиначки крај у Топличком устанку“ одржао је мр Александар Миљковић.

„Лесковачки противудар је посебан пример ратничке врлине и тактичке вештине, који је омогућио да се окупаторска бугарска војска изненади, порази у борби и натера на повлачење. То је дало могућност нашој војсци, којој је онемогућено повлачење према Македонији, да настави пут

заједно са цивилима, према Косову, Метохији и Албанији", казао је између осталог мр Стефан Стојановић.

„Топлички устанак једини је чин побуне становништва у читавој Европи против окупационих власти за време Првог светског рата. Устанак је трајао месец дана, уз велике жртве цивилног становништва и уништавање његове имовине. Непосредан повод био је намера бугарских окупатора да изврши мобилизацију српских младића за своју војску“, рекао је поред осталог мр Александар Миљковић.

СУСРЕТ ПЕСНИКА ГРДЕЛИЦЕ И ВЛАСОТИНЦА

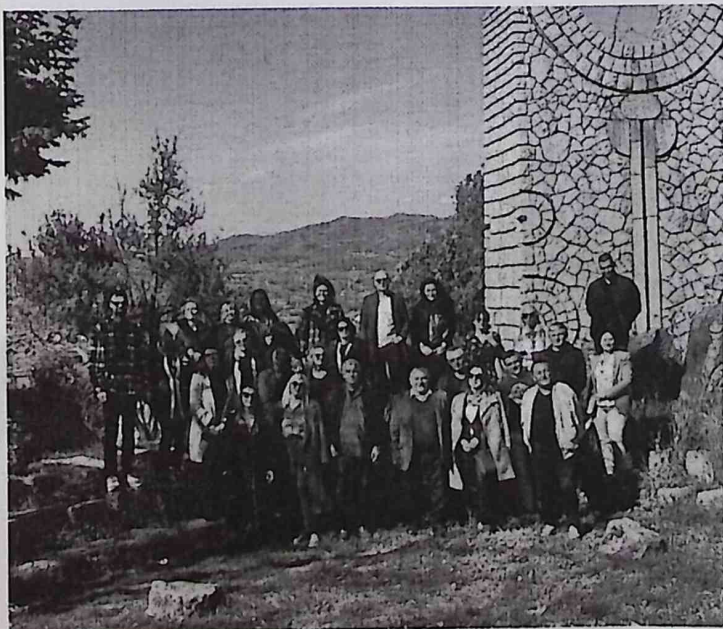

У препуној сали Дома културе у Грделици, у среду 27. марта одржан је песнички сусрет Грделичана и Власотинчана. Осокољени великим интересовањем песници су се потрудили да се покажу у што бољем светлу и да оправдају аплаузе које публика није штедела.

Песничку репрезентацију Власотинца чинили су: Светлана Пешић, Јасмина Митровић Милчић, Весна Петковић Пешић, Властимир Стојановић Шиља, Никола Момчиловић и Срба Такић. Грделичко песништво представљали

су: Босанка Здравковић, Исидора Вучковић, Драган Величковић, Драган Миткић и Градимир Бошковић. Задовољни посећеношћу и пажњом која им је указана песници оба места су закључили да следећи сусрет треба заказати што пре, овога пута у власотиначкој библиотеци.

СУСРЕТ БИБЛИОТЕКАРА ЈАБЛАНИЧКОГ ОКРУГА

Овогодишњи домаћин сусрета библиотекарског друштва Србије, Подружнице за Јабланички округ, била је наша библиотека. Сусрет библиотекара прилика је да се колеге из свих шест општинских библиотека са нашег округа виде, размене искуства, укажу на проблеме у раду, али и да се похвале урађеним између два сусретања. Уз то и да размотре и своје планове, амбиције, могућности, али и недостатке, начине њиховог решавања и неопходности међусобне повезаности и заједничких активности.

Ово је била и прилика да своје колеге из других библиотека и општина упознамо са Власотинцем, његовом лепотом и знаменитостима на које смо, с правом, поносни и по којима смо познати. Велику помоћ у томе пружили су нам пријатељи из Општинске туристичке организације и из Парохијског намесништва.

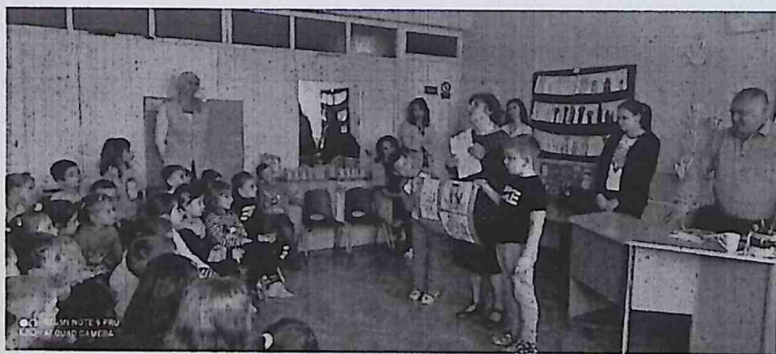
ПОДРШКА МИНИСТАРСТВА КУЛТУРЕ

Лепа вест стигла нам је из Министарства културе – на „Конкурсу за финансирање заштите и очувања непокретног културног наслеђа“ прихваћен је пројекат наше библиотеке „Израда дренаже и одржавање зграде библиотеке, Гигине куће“. Захваљујући овоме решићемо вишегодишњи проблем влаге у приземљу Гигине куће, као и проблем одвода атмосферских вода. Уз то, обновићемо фасаду, као и столарију на докату. Гигина кућа, један од четири објекта у Власотинцу са статусом споменика културе, тако ће, после прошлогодишњег

уређења галеријског простора, и у свом спољашњем изгледу заблистати у пуној лепоти.

„ШТА ЈЕ МЕНИ СМЕШНО“

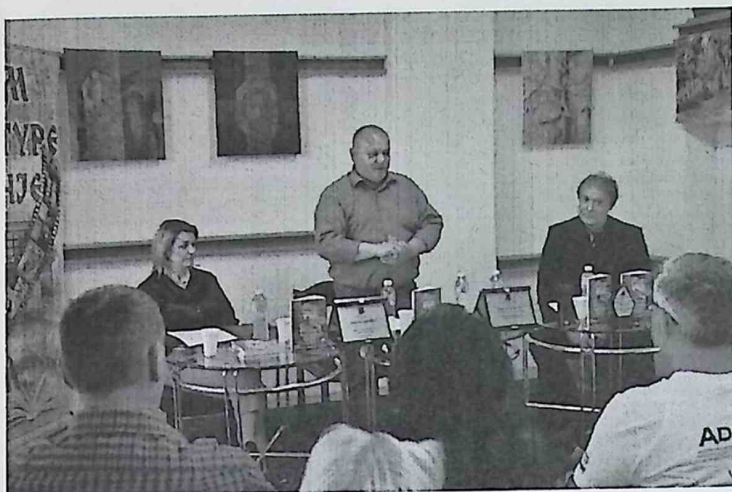

Весело и са пуно смеха било је трећег априла у Предшколској установи „Милка Диманић“! А и како би могло другачије да буде када се обележава први април, Светски дан смеха, и други април, Светски дан књижевности за децу. И још када најмлађима у госте дођу песници, глумци и библиотекари.

Наиме, предшколце у оба објекта у граду, „Дечја радост“ и „Колибри“, посетили су и својим наступима увесељавали чланови Књижевног клуба „Росуља“, Светлана и Никола, млади чланови позоришне секције КУД „Синиша Јанић“ Анастасија и Никола, и библиотекари Сандра, Селена, Александра и Срба.

Било је ту и песама и разних играка, скечева и певања, а поред наступа одраслих и деца из вртића су се потрудила, уз помоћ васпитачица, да својим гостима приреде пријатна изненађења, у виду спонтаних и раздраганих наступа. И све је било баш како и треба да буде, у духу назива ових симпатичних дружења – „Шта је мени смешно“!

ПРЕДСТАВЉЕН СЕДМИ БРОЈ „СЛАПОВА ВУЧЈАНКЕ“

У четвртак, 4. априла, у Дому културе Вучје представљен је седми број Збирке песама са конкурса Дома културе „Вучје“. Ова збирка заједничко је издање вучјанског Дома културе и власотиначке библиотеке и пример је добре сарадње установа културе две општине.

Управо су ово чињенице на које су указали Братислав Бата Станисављевић, директор Дома културе, и Небојша Нинке Крстић,

уредник књижевног програма. С правом поносни на ову чињеницу, они су изразили захвалност и одали признање власотиначкој библиотеци на подршци у припреми и саиздаваштву ове збирке.

КУСТУРИЦИ ПОЗИВ ДА ПОСЕТИ ВЛАСОТИНЦЕ

На завршној свечаности 58. Борине недеље у Врању, 14. априла, Емиру Кустурици је додељена награда „Борисав Станковић“ за целокупни књижевни опус. На позив Мирослава Цере Михајловића, уредника Књижевне заједнице „Бора Станковић“ овој свечаности присуствовао је и директор наше библиотеке Срба Такић.

Током вечере организоване у част славодобитника Такић је искористио прилику да Кустурицу подсети на песникињу Дару Секулић, упозна га са њеним боравком у Власотинцу, и са књигом „Реч се игра“ коју је она посветила деци Власотинца, а која је на 21. Бранковом колу, у Сремским Карловцима, 2002. године, добила најзначајније признање „Печат вароши сремскокарловачке“.

Кустурица, који је и сам Дари одавао признања, потврдио је да му је све речено познато, а наш позив да посети Власотинце, да види место које је Дара називала „својим малим завичајем“, место у којем су настале серије „Врућ ветар“, „Породично благо“ и друга дела из пера још једног великог писца, Сенише Павића, он је радо прихватио.

НЕМА СРЕЋЕ НА ТУЂОЈ НЕСРЕЋИ

Занимљиво, а пре свега актуелно предавање одржао је у Галерији наше библиотеке, у петак 19. априла, др Срђан Алексић, адвокат из Ниша – „Последице бомбардовања осиромашеним уранијумом и право на обештећење“. Ова је тема привукла значајан број заинтересованих, јер сама чињеница да је за време НАТО агресије на Косово и Метохију изручено 15 тона бомби са осиромашеним уранијумом говори довољно о последицама које су оне изазвале.

Концентрација зрачења повећана је 500 пута, што узрокује појаву неплодности, аутоимуних болести и многе друге, које су довеле до енормног повећања смртности на подручју јужне српске покрајине. Бомбардовање 19 најмоћнијих земаља света, које су у војном смислу биле 700 пута јаче од наше

земље, са становишта привреде, нанело је штету Србији од преко 100 милијарди евра.

ЛЕМУС, НА ДАН КЊИГЕ

Светски дан књиге и ауторских права, 23. април, обележили смо у друштву чланова ЛЕМУС-а (Мултимедијалног удружења уметника града Лесковца). Рекли бисмо – ни бољег начина од непосредног извођења, ни бољих актера од људи којима је дат таленат

да могу да се искажу на више уметничких поља.

Иван Стефановић као гитариста, композитор и певач, Дејан Ристић као песник и приређивач књига, Светлана Стоиљковић као песникиња, писац, сликарка и рецитаторка и Снежана Јанковић, председница Удружења, као песникиња и сликарка, сценариста и идејни твораца два документарна филма у продукцији Удружења („Остати слободан“ и „Живот и мед“) представили су се власитиначког публици у најбољем издању.

У СРЕЋИ НЕМА НИ ГРЕХА НИ ПРЕВАРЕ

Изложбом, помало чудног назива – *У срећи нема ни греха ни преваре*, аутора академског сликара Срећка Здравковића, отвореном у понедељак 15. маја, започели смо програм обележавања Дана наше библиотеке.

„Ово је 112. годишњица наше установе и зато смо се потрудили да прво дешавање, управо ова изложба, буде што репрезентативнија. Избор Срећка

Здравковића, познатог имена у савременом српском сликарству, уметника са више од 50 самосталних и 400 групних изложби, учесника на више од 200 ликовних колонија и илустратора и графичког уредника око 150 књига, је оно чиме се можемо похвалити“, није штедео речи хвале Срба Такић, директор библиотеке на отварању изложбе.

ВЛАСОТИНАЧКИ КУВАР – „НЕМА ДА НЕМА САМ МОЖ ДА НЕСТАНЕ“

Велико интересовање владало је за представљање другог, допуњеног издања „Власотиначког куvara“, ауторке Јасмине Митровић Милчић. Књига необичног наслова, „Нема да нема сам мож да нестане“, тражила је и другачију сценографију и другачији начин приказивања. Амбијент старе грађанске собе, Јасмина у женској одећи с почетка 20. века, певање, музика и рецитал успешно су дочарали неко давно време, кога се старији сећају са романтичном сетом, а млађи не могу ни да га замисле.

О књизи су, осим ауторке, говорили и Оливера Цветковић из Општинске туристичке организације и Срба Такић, уредник и директор наше Библиотеке. Публика, и сама разгаљена романтичним подсећањима, више пута ју је награђивала аплаузом, допуњујући њена сећања својим коментарима.

ОКО ЗВЕЗДЕ МОРАВА КРУЖИ ПЛАНЕТА ВЛАСИНА

Размишљајући о прогаму обележавања дана наше установе, који, као што смо уобичајили годинама уназад, траје свих пет радних дана, одлучили смо да замолимо проф. др Милана Димитријевића да одржи предавање. Наиме, како смо професора Димитријевића већ позвали да прими Захвалницу Библиотеке, као наше признање и захвалност за његово даривање књигама, били смо слободни да затражимо од њега да нам популарном причом, барем мало, приближи

свемир, са његовим тајнама, недоумицама и слутњама.

Иначе, проф. др Милан Димитријевић, родом Лесковчанин, физичар и астроном, пензионисани је професор Математичког факултета у Београду. Током радне каријере био је на многим важним, пре свега научним, дужностима: Председник Друштва астронома Србије, Председник Астрономског друштва „Руђер Бошковић“, главни и одговорни уредник часописа „Васиона“, Директор Астрономске опсерваторије, Савезни министар за науку, технологију и развој...

Скроман, предусретљив и увек спреман да говори о теми која представља његово научно и животно опредељење, професор Димитријевић се радо одазвао нашем позиву и одржао предавање у четвртак, 16. маја. Као песник, члан Удружења књижевника Србије, своју је причу поетски насловио „Шетња по сунчевом систему и изван њега“. Осим заинтересованих грађана овом часу астрономије присуствовали су и ученици Гимназије и Техничке школе, у пратњи својих професорки. Излагање, праћено видео презентацијом, професор Димитријевић је завршио ефектно, интригантном реченицом, коју и ми овде стављамо на крај овог нашег приказа, као изазов свим заинтересованим: „Око звезде Морава кружи планета Власина“!

ЕТО НАМА НАС

Изненадна и обилна пролећна киша умањила је број посетилаца али је и допринела приснијој и опуштенијој атмосфери у којој смо представили завичајне литерарне ствараоце, оне чија су дела публикована претходне године у нашем издању.

Тих наслова је у 2023. години било чак 14: 1. Александар Аца Цветковић – Јастребац (Село у општини Власотинце); 2. Дејанске свеске (број 2); 3. Слапови Вучјанке (Збирка песама са конкурса Дома културе Вучје 2023. године); 4. Марија Поповић – Невреме (Збирка песама); 5. Јелена Сарић Цветковић – Пут (Збирка песама); 6. Никола Момчиловић – После поноћи (Збирка песама); 7. Јадранка Ђокић – Сва наша лета (Дневник једног детињства); 8. Жика Јовановић (Каланска ората); 9. Срба Такић – Сабор на Чобанцу; 10. Јасмина Митровић – Нема да нема, сам мож да нестане (Власотиначки кувар); 11. Радивоје Б. Прикић – Календар значајних догађаја власотиначке историје; 12. Радивоје Б. Прикић – Власотиначке приче из прошлости; 13. Власотинце је моје двориште (Власотинце очима деце из Предшколске установе „Милка Диманић“); 14. Власотинце у Листу Вардар (од 1932. до 1936. године) – Из Државног архива Републике Северне Македоније.

Те кишне вечери, у уторак, 14. маја, у оквиру програма обележавања Дана библиотеке, своја дела представили су: Јасмина Митровић, Марија Поповић, Јадранка Ђокић, Никола Момчиловић и Срба Такић, док је песме оправдано одсутне Јелена Сарић Цветковић читала Весна Петковић Пешић. По властитом избору из наведених дела аутори су представили себе и свој рад, праћени аплаузима и одобравањем пажљивих слушалаца.

БИБЛИОТЕКА ТО САМ ЈА

У четвртак, 16. маја, обележили смо 112. годишњицу од оснивања наше библиотеке. То је била још једна прилика да се подсетимо традиције коју баштинимо и обавеза које нас, као најстарију општинску установу културе, очекују. Слоган овогодишњег обележавања Дана библиотеке био је „Библиотека то сам ја“ – са жељом да се истакне значај и улога сваког њеног члана.

„Улога библиотеке у културном и

јавном животу Власотинца одавно се не ограничава само на набавку, обраду, чување и позајмицу књига, већ се она умножава и постаје све значајнија. Зато је допринос сваког појединца и те како важан и потребан“, казао је Срба Такић, директор наше установе, у свом поздравном обраћању.

Као најактивнији читаоци ове године награђени су Петар Лепојевић и Драгица Ђирковић, док су захвалницама, за помоћ у обнови књижног фонда, за несебичну сарадњу и подршку у раду, за медијско праћење и представљање, награђени: Александра Јовић, Слађана Ранђеловић, Биљана

Јовић, Предраг Давинић, Данило Коцић, Анастасија Диманић, Светлана и Владимир Ончевски, Александар Давинић, Мирјана Томичић, Аница Банковић, Дајана Ђокић, Мишел Миљковић, Саша Пешић, Сунчица Шарац, Оливера Илић, Елизабета Маринковић, Милан Димитријевић, Срба Такић, Драгица Ђирковић, Јелена Митић Станковић, Снежана Станковић, Владан Стевановић, Мирослав Поповић, Марина Костић, Тања Илић, Војислав Алексић, Милош Миљеновић, Гордана Милићевић, Дарко Николић, Властимир Стојановић, Марко Николић, Јелена Лепојевић, Сандра Коцановић, Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“ Београд, Народна библиотека Србије, Факултет заштите на раду Ниш, Војна болница Ниш, Туристичка организација Власотинца, ИнфоДеск Власотинце, Информативни билтен Власина, РТС Дописништво Лесковац.

Велики број пријатеља наше установе, окупљених са жељом да нам честиткама пожелеле нове успехе у раду и да подрже наше напоре у свим областима у којима смо се показали успешним, дали су овој скромној свечаности нарочиту важност.

ПОСЕТЕ БИБЛИОТЕКАМА У АЛЕКСИНЦУ И КРУШЕВЦУ

У недељи у којој обележавамо дан своје библиотеке, годинама уназад, као круну целонедељних активности, као пригодни завршетак представљања свога рада, организујемо једнодневну екскурзију када посећујемо друге библиотеке. Овога пута избор је пао на Алексинац и Крушевац, где смо били у суботу, 18. маја.

Осим упознавања са радом колега у другим градовима, циљ ових обилазака је размена искустава, разумевање и прихватање нових

сазнања, жеља да се део виђеног пренесе и примени на наш рад...

ПРЕДСТАВЉЕН ДРУГИ БРОЈ ДЕЈАНСКИХ СВЕСКИ

Планиран као последњи у низу догађаја који су предвиђени програмом обележавања 112. годишњице наше библиотеке, други број часописа Дејанске свеске представљен је у четвртак 23. маја, у Галерији „Миодраг Нагорни“. Усклађујући термине због заинтересованих људи са стране, били смо више него задовољни неочекивано великим бројем пристиглих, готово из свих крајева

Србије. Реч је пре свега о члановима ближе и даље породице покојног професора Ђуре

Стевановића и о његовим некадашњим колегама и пријатељима, о људима који га памте као врсног стручњака, посвећеника послу којим се бавио, али и као заљубљеника у свој завичај, човека препуног идеја и иницијатива, увек спремног да помогне, прихвати, да буде свима на услузи и свакоме од помоћи.

Програм вечери координирао је и водио проф. др Владан Вучић, а поред њега у радном председништву били су Братислав Петровић, председник општине, Срба Такић, директор Библиотеке и Александар Коцић, председник Удружења Дејанаца.

Са ове вечери, препуне финих емоција и пријатељских подсећања покренута је иницијатива да се осмисле и покрену Дани професора Ђуре Стевановића, као трајно сећање на његов живот и рад.

„ПОСЛЕ ПОНОЋИ“ У ГРЕДЕЛИЦИ

Добра сарадња Дома културе у Грделици и наше установе потврђена је још једном представљањем песничке збирке Николе Момчиловића „После поноћи“. Пријатно вече 28. маја још лепшим учинили су стихови Николиних песама, заинтересовани слушаоци и организатори који су се потрудили да представљање протекне у што пријатнијој атмосфери.

У програм нас је увео Марко Тривунић, директор Дома културе, док је о стваралаштву младог власитиначког песника и о сарадњи установа културе говорио Срба Такић, директор наше библиотеке. Посебно занимљив био је онај део вечери када је Весна Петковић Пешић „интервјуисала“ песника, а он је одговарајући јој представио себе и свој литерари рад.

ПОСЕТА УЧЕНИКА ШКОЛЕ „11. ОКТОБАР“

Дечје одељење наше библиотеке недавно су посетили ученици Школе за основно и средње образовање „11. октобар“ из Лесковца, истурено одељење у Власотинцу. У друштву личних пратиоца, Весне Стојановић и Иване Јовановић, као и Катарине Коцић, дефектолога-олигофренолога, интересовали су се за фонд књига којим располажемо, за

литературу коју могу да користе и за могућности даље сарадње.

О ХРИШЋАНСКИМ РЕЛИКВИЈАМА И МНОГОЧЕМУ ДРУГОМ

Некада популарни серијал кратких тв-прича „Шарени свет казивања“, који се приказивао у оквиру емисије „Жикина шареница“, на РТС1, сада има свој наставак у караванском обиласку заинтересованих установа и непосредном причању аутора, уз пратњу видео-приказа. Наиме, професор Јован Ђорђевић, творац „Света казивања“, задао је себи мисију да путује Србијом, да обилази установе културе и да знатижељним слушаоцима говори, на убедљив и популаран начин,

занимљиве, а мало познате, приче из историје Србије, њене цркве, њених династија, њихових владања и ратовања, мировања и веровања, приче о свему ономе из чега смо поникли, а о чему мало (или нимало) знамо.

Нашу библиотеку професор Јован Ђорђевић посетио је у понедељак, 10. јуна, када је заинтересованој публици, више од сат времена држао пажњу својим говорењем.

ЗА КОРАК БЛИЖЕ КЊИЗИ

Пакете који су недавно стигли на нашу адресу од пошиљаоца *Дивац фондације*, отворили смо претходне недеље у друштву гимназијалаца Таре, Петра, Милана и Ђорђа. Они су чланови неформалне групе младих „Група гимназијалаца за библиотеку и књигу“, који су, као чланови наше библиотеке,

хтели да допринесу њеној бољој опремљености и већој видљивости њених активности.

Зато су се обратили Дивац фондацији пројектом „За корак ближе књизи“, вредним 98.352,00 динара, који је одобрен. Опрема је стигла, а нама остаје да им се захвалимо, срећни што имамо тако одговорну и савесну омладину, која брине о бољитку и напретку јавних установа и друшта уопште.

КЊИГА КАО ТРАЈНИ СПОМЕНИК СЕЛУ

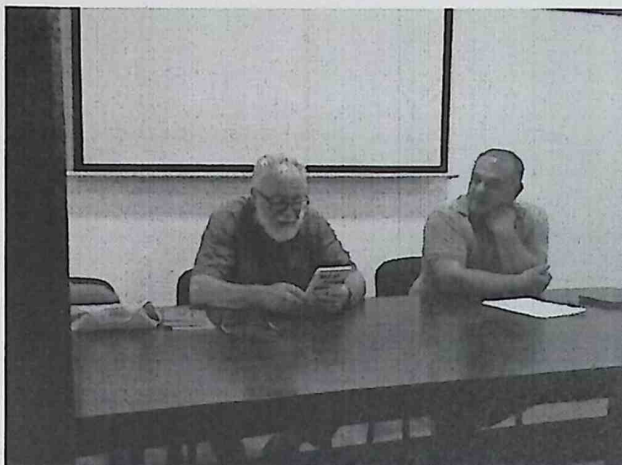

Недавно изашла из штампарије, књига „Црна Бара у власотиначком крају“, аутора Новице Тричковића, представљена је уочи спасовдаске литије, 12. јуна. Прилазни путеви и улице које воде према заветном крсту и школи у Црној Бари били су тога дана закрчени од аута и људи придошлих са разних страна да прославе сеоску славу. Црнобарци

који живе у Власотинцу, или су расути по свету, не пропуштају прилику да тога дана посете родне куће и пред крстом, под храстом – записом, помоле се за здравље, слогу и напредак.

Знајући то, Новица Тричковић је одлучио да баш тога дана, пред мноштвом својих сељана, рођака, пријатеља и комшија, представи дело на којем је радио неколико година. Библиотека, као издавач, са задовољством је подржала његову намеру и прихватила да учествује у програму. То се показало као више него добар потез, јер су се после обављеног верског чина сви присутни спустили до зграде школе, где је књига представљена.

ИМА ЕДНА ДУМА

Поетско вече Радосава Стојановића, једног од најпознатијих и најнаграђиванијих савремених српских песника, протекло између два обилна кишна таласа, у предвечерје 27. јуна, било је испуњено непосредношћу, позитивном енергијом и симпатијама за поетску, пре свега завичајну реч.

Наиме, Радосав Стојановић, родом Црнотравац, некада главни и одговорни уредник приштинског дневног листа *Јединство*, директор Покрајинског

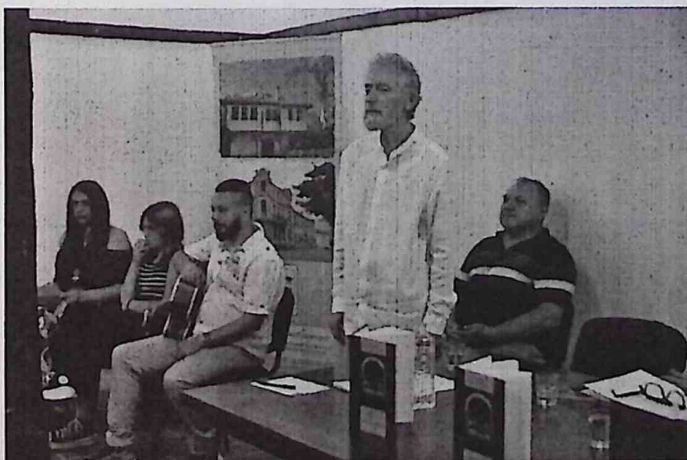
позоришта у Приштини и уметнички директор Нишког народног позоришта, не заборавља свој родни крај и радо му се враћа, црпећи оданде инспирацију за своје стваралаштво.

У СУРДУЛИЦИ, У ПОЉОПРИВРЕДНО-ШУМАРСКОЈ ШКОЛИ, ПРЕДСТАВЉЕНА КЊИГА КОЈУ ЈЕ ИЗДАЛА НАША БИБЛИОТЕКА

Представљање недавно изашле из штампе књиге Драгољуба М. Станојевића „Интегрални развој брдско-планинских подручја и школа за планинско газдовање“ одржано је у суботу, 29. јуна, на, чини се, помало неуобичајеном месту. Уствари, можда су у праву они који сматрају да представљање наведене књиге обављено на правом месту, у школи наследници и настављачу рада и традиције школе за планинско газдовање. И, што заслужује још већу пажњу и, што да не, похвале, представљање је обављено пред првом генерацијом ученика поменуте школе, којој је припадао и сам Драгољуб М. Станојевић.

Са овог скупа потекла је и иницијатива за формирање Центра за обнову и интегрални развој брдско-планинских подручја, чије би седиште било у Сурдулици. Иницијатива, потписана од стране свих ученика прве генерације, биће прослеђена надлежним државним органима, са жељом да се подстакне развој све празнијих и неразвијенијих планинских подручја, нарочито оних на југу наше земље.

ЗАПИСИ СЛУШАНИКА ТИХОМИРА

Садржајно и веома занимљиво књижевно вече одржано је у суботу, 6. јула, у галерији наше библиотеке. Представање књиге „Записи слушаника“ Тихомира Поповића привукло је знатан број заинтересованих љубитеља писане речи, знатижељних да се ближе упознају са његовим литерарним стваралаштвом. Тихомир, по мајци Власотинчанин, вођен носталгијом и осећајем посебне припадности месту у којем је као дете често боравио, желео

је да друго представљање свог литерарног првенца, после оног одржаног у Клубу књижевника у Београду, буде управо у Власотинцу.

Зато је са собом повео и своје пријатеље, да похвали себе пред Власотинчанима и да Власотинце похвали пред њима, Бору Наградића, књижевника и Љубу Манасијевића, композитора и појца. Поред њих, у програму су учествовали и чланови Књижевног клуба „Росуља“, који су се потрудили да ово вече обележе својим наступима. Марија Поповић, Светлана Пешић, Јасмина Митровић Милчић, Весна Петковић Пешић и Никола Момчиловић, рецитовањем, читањем рецензија, вођењем програма, свирањем на гитари... учинили су програм другачијим од других.

ХУМАНИТАРНО УДРУЖЕЊЕ „КОЦЕ ЗАУВЕК“ ДОДЕЛИЛО ЗАХВАЛНИЦУ НАШОЈ БИБЛИОТЕЦИ

У оквиру програма Лето у Власотинцу, у сали Културног центра, 8. јула, приказан је филм „Коце заувек“, Небојше Илића Илкета. Филм говори о оснивању и десетогодишњем раду удружења које је, организујући акције добровољног давања крви, до сада прикупило 9.378 боца крви, или 4.500 литара, захваљујући чему су 28.134 човека добили неопходну лекарску помоћ.

Поводом десете годишњице од оснивања Удружења, а после приказивања филма „Коце заувек“, додељене су Захвалнице неким појединцима и установама „За несебично залагање, сарадњу и помоћ Удружењу“. Један од добитника је и наша библиотека, на шта смо посебно поносни и овде то нарочито истичемо.

„ШТА САЊАЈУ ПЕШАЦИ“ ЖИВАНА ШУШУЛИЋА

Изузетно интересовање владало је за представљање књиге Живана Шушулића „Шта сањају пешаци“, у суботу, 13. јула. Организовано у просторијама Шах клуба, у Спортској хали, ово издање наше библиотеке, недавно изашло из штампе, већ је привукло поприличну медијску пажњу. Дневни лист „Политика“ у два наврата писао је о књизи, назвавши је „значајном за љубитеље проблемског шаха“.

ФИДЕ мајстор Слободан Бојковић, рецензент књиге, учествујући ове

вечери у њеном представљању, чак ју је именовао „уџбеником проблемског шаха“, због садржајности и свеобухватности коју има. Он проблемски шах сматра „шаховском поезијом“, оном која шаху враћа лепоту и драж коју он губи у редовним партијама „превише немаштовитим и оптерећеним императивом победе“.

ЧЕТВРТА ЦРНОТРАВСКА ОРАТА

„Црнотравска ората“ – сусретање Црнотраваца „вичних перу и умним радовима“, како то неко рече, одржана је у уторак, 23. јула, по четврти пут. Књижевници, песници, већ доказани и они који тек почињу, научни радници, професори универзитета, познати у својој струци, враћају се у ове дане, око Светог Прокопија, у свој завичај, вучени носталгијом и љубављу према родној грудии.

Зато је и „Црнотравска ората“, нарочита манифестација у смислу локал-патриотизма и жеље за бољим упознавањем, изникла из потребе за заједништвом и тежњом да се да допринос напретку, осмишљена да окупља све оне који имају и умеју шта да кажу, који знају да напишу и покажу, и који то радо чине.

МИЛКОВО БУДИБОГСНАМА

Обострано корисна, успешна и продуктивна сарадња наше и црнотравске библиотеке показала се још једном, 25. јула, на представљању књиге Милка Стојковића „Будибогснама“. Нарочити амбијент етно-собе Библиотеке „Сестре Стојановић“ учинио је да посебност и наративност Милкових сатиричних прича још више добије на аутентичности и искрености.

Своју везу с родном грудом потврдио је и сам Милко, истичући да то увек прво казује када гостује на књижевним сусретима било где: „Ову емоцију и таленат који имам за писање понео сам са собом у свет са ових црнотравских брда и поносан сам на ту чињеницу.“

ДА СЕ НЕ ЗАБОРАВИ КАЛАНСКА ОРАТА

Књига „Каланска ората – баба Васћина ората“, аутора Жике Јовановића, још једно је сведочанство добре сарадње и заједничке бриге црнотравске и наше библиотеке да се сачувају завичајне вредности. Аутентична казивања о некадашњем животу у рубним црнотравским селима према бугарској граници, написана изворним језиком становника овог подручја, а кроз казивање баба Васће (Васке), трајни су траг о минулом, који полако нестаје и из сећања све мањег броја становника ових села.

Представљање ове књиге у етно-соби црнотравске библиотеке, у понедељак, 29. јула, међу присутнима је пробудило нарочито осећаје и вратило сећања на некадашњи живот у овом крају и на људе којих се сећају.

ЗАВИЧАЈНО ОДЕЉЕЊЕ БОГАТИЈЕ ЗА ИЗУЗЕТНУ ЗБИРКУ ДОКУМЕНАТА

Неочекивану, али веома пријатну и за нас изузетно важну посету имали смо у четвртак, 1. августа. Посетио нас је Горан Мицић, Власотинчанин који већ неколико деценија живи у Француској. Причу коју нам је испричао и документацију коју је понео са собом побудили су нашу нарочиту пажњу. Наиме, његов колега, Стефан Карон, праунук је генерала Франсоа Леон Жуино Гамбете, команданта француских јединица које су ослободиле Власотинце у Првом светском рату.

Горан Мицић нам је дао на увид и поклонио нам је фотографије и фотокопије великог броја докумената генерала Гамбете из тог периода. Има ту његових дневничких записа везаних за простор и време о којем говоримо, ту су и копије његове преписке са војводом Петром Бојовићем и другим српским ратним командантима, као и копије рапорта и извештаја јединица о напредовању и ослобађању, после Власотинца, других крајева југоисточне Србије.

Реч је свакако о веома значајној грађи коју ћемо покушати да, уз помоћ стручних лица, преведемо са француског и да касније све то уредимо, припремимо и одштапамо као посебну публикацију. За то ће нам свакако бити неопходна финансијска помоћ Министарства културе, којем ћемо се, кроз посебан пројекат, обратити за помоћ.

ЗАШТИТА И ОЧУВАЊЕ СТАРЕ ЧАРШИЈЕ

У дане Винског бала, Завод за заштиту споменика културе Ниш, организовао је представљање своје „Студије заштите градитељског наслеђа Власотинца, заштита и очување старе чаршије“. Датум није изабран случајно, рачунало се на већу заинтересованост и посећеност локалног становништва, али и гостију са стране, у време Винског бала.

Представљање Студије одржано је у четвртак 22. августа у Галерији Библиотеке, у Гигиној кући, док је округли сто са темом „Нестајање

малих градова: изазови очувања идентитета и културног наслеђа“ организован сутрадан, у петак, 23. августа, у истом простору.

ВЕЧЕ ВИНСКЕ ПЕСМЕ

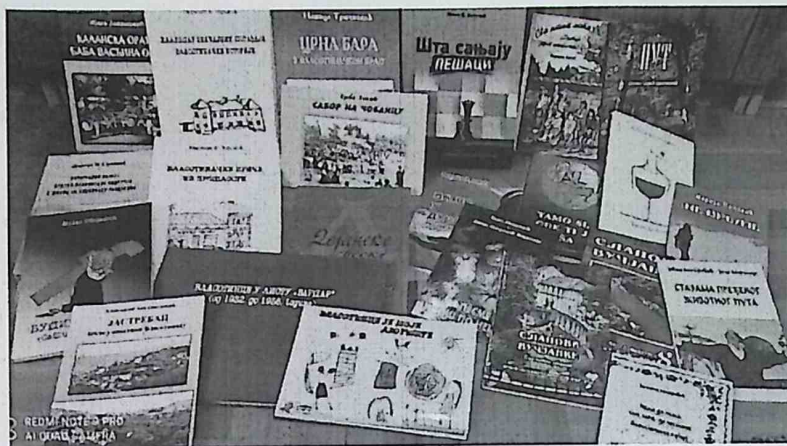

Неколико година уназад жирији Винског бала (за вино, песму и карикатуру) одлучују о наградама у галерији Библиотеке, односно у Гигиној кући. Уз то, овде се организује и вече винске песме, на којем се додељују награде најуспешнијима. Садржај вечери осмишљава наша библиотека,

трудећи се да буде забаван, интересантан и у духу вина и Власотинца.

Резултате конкурса саопштила је председница жирија Јелена Ђокић: првонаграђени је Милко Стојковић из Смедеревске Паланке, другопласирана је Светлана Пешић из Власотинца, док је треће место припало Петру Такићу, такође Власотинчанину. Специјалним признањем дарован је Борислав Митровић из Борче.

ПОВОДОМ МЕЂУНАРОДНОГ ДАНА ПИСМЕНОСТИ

Тек подсећања ради, према Државном шематизму Краљевине Србије за 1894. годину у Власотинцима постоји читаоница. А две године пре тога, према истом извору, неки Цветко Петковић је отворио прву књижару. Биће да то не треба да нас чуди, јер је још за турског вакта било пренумераната на „српско слово“, а међу првима се

помиње неки Раденко Лепојевић.

А колико су Власотинчани полагали на писменост и описмењавање сведочи нам текст Станислава Горуновића из другог броја Власотиначког зборника: „По попису од 1879. године Власотинце се истицало по броју писмених становника: 432 писмена мушкарца и 32 писмене жене, од укупно 2626 становника. У то време, у много већем Нишу свега 732 мушкарца била су писмена, а у Врању је било 27 писмених жена. Може се слободно рећи да је наш срез имао више писмених становника него многи други градови“!

Између два Дана писмености наша је библиотека припремила и одштампала више од двадесет књига! У Извештају о раду за 2023. годину стоји да је број издатих дела био 14, док до краја ове 2024. године очекујемо да их буде још више. Закључили би смо, без лажне скромности, да смо достојни настављачи дела својих предака.

ЦРКВА ПОКЛОНИЛА КЊИГЕ И ЧАСОПИСЕ БИБЛИОТЕЦИ

Приликом сређивања књижног фонда у црквеној библиотеци при храму Свете Тројице, одвојени су они примерци књига и часописа којих имају у два или више примерака. Старешина цркве, јереј Горан Димитријевић благословио је да се они поклоне нашој библиотеци, на чему смо му веома захвални.

Стотинак књига и неколико стотина часописа обогатили су тако наше Стручно одељење верском литературом, за коју постоји све више интересовања. Председник Црквеног одбора, Хаџи Петар Јовановић, најавио је да ће и надаље бити сличних дарова, на обострано задовољство.

ПОВОДОМ ДЕЧЈЕ НЕДЕЉЕ НАША БИБЛИОТЕКА БИЛА ЈЕ ГОСТ ДОМА КУЛТУРЕ У ГРДЕЛИЦИ

Дом културе у Грделици, поводом Дечје недеље, у свој програм уврстио је и гостовање наше Библиотеке. Тачније, у среду, 9. октобра, у великој сали Дома културе, са децом из Основне школе „Десанка Максимовић“, у Грделици, дружио се Срба Такић, директор наше Библиотеке.

Овога пута он се појавио у улози дечјег песника, читајући песме из својих збирки „Деца расту у песми“, „Љубав и сличне трице“

и „О живуљкама, травкама и другим ставкама“. Наравно, теме одрастања, маште, заљубљивања и сличне, деци и песницима су увек интересантне и инспиративне, тако да су и сами ученици говорили стихове, постављали питања, али и били пажљиви слушаоци

ПРЕДСТАВЉЕН ОСМИ БРОЈ „СЛАПОВА ВУЧЈАНКЕ“

У уторак 6. новембра, представљен је 8. број песничког зборника „Слапови Вучјанке“, заједничког издања Дома културе Вучје и наше Библиотеке. Зборник је сачињен од песама пристиглих на конкурс који организује вучјански Дом културе, а који је и ове године привукао велику пажњу песника из свих република наикадашње Југославије. Уз њих и неколико стваралаца, „наше горе лист“, који се

јављају из неких европских држава, чине песничку ниску на коју вучјански посленици културе могу са пуно права да буду поносни.

На вечери представљања зборника, поред награђених и у њему заступљених песника, присуствовали су и други литерарни ствараоци из околних места, као и грађани Вучја, поштоваоци поезије.

ДРУЖЕЊЕ СА НАЈМЛАЂИМ ЧЛАНОВИМА

Дечја недеља крајем октобра, и Вукова недеља почетком новембра, дани су посебне радости и задовољства послом који радимо ми у библиотеци. Наиме, у те дане нашу установу посећују ученици основних школа као и они најмлађи, из предшколске установе, који тек стичу прва слова.

Трудимо се да им будемо добри домаћини, да их упознамо са радом наше установе, да их усмеримо на значај и важност књига и читања. Тада им поделимо и прве чланске карте и уживамо у знатижељи и интересовању које исказују другујући са књигама.

ВРЕДАН, НАРОЧИТИ ПОКЛОН НАШОЈ БИБЛИОТЕЦИ

Веома пријатно нас је недавно обрадовао г. Живојин Жика Динкић када нам је поклатио двадесетак тапија из турског времена, писаних арапским писмом. По записима на њиховим полеђинама закључујемо да су писане средином 19. века. До сада чуване као део породичног наслеђа, видно су оштећене, те смо се, после урађене

дигитализације, обратили стручним установама ради превода, заштите и даље обраде.

Захваљујемо се г. Динкићу, који је на овај начин обезбедио сигурно трајање вредних докумената, а нама је дао могућност да сазнамо до сада непознате детаље завичајне историје и, можда, да их унесемо у неку од својих будућних књига.

ПРЕДСТАВЉЕН РОМАН „ПОДНЕВНИ СТРАХ“

У сарадњи са Књижевним клубом „Росуља“, 26. новембра, у Читаоници Завичајног одељења организовали смо књижевно вече на којем је представљен роман „Подневни страх“, младог прокупачког књижевника Александра З. Стојановића.

Реч је о делу жанра научна фантастика, па је и публика била пробрана, она која воли овакве садржаје. Домаћин вечери била је Весна Петковић Пешић, која је у разговору са аутором представила њега и његово дело.

ДЕСЕТО ПЕСНИЧКО ДРУЖЕЊЕ – СТОП НАСИЉУ НАД ЖЕНАМА

Песничко вече под називом „Поетском речју Стоп насиљу над женама“ одржано је у четвртак, 5.12, по десети пут, у Читаоници Завичајног одељења наше библиотеке. Од самог покретања ове

манифестације наша се установа придружила организаторима, Уметничком клубу „Расковник“ и

„Светској школи поезије“ – Повереништво за Јабланички округ. Истовремено одржавање у неколико држава нашег региона и деценијско трајање сведочи о важности и неопходности да се и лепом речју скрене пажња и укаже на проблеме који су све израженији у савременом друштву.

У овом 10, јубиларном песничком дружењу учествовало је 13 завичајних песника, док је 22 њих из других градова послало своје радове, те је прочитано четрдесетак песама.

ПЛАКЕТА БИБЛИОТЕЦИ ОД ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

Поводом десет година постојања и успешног рада Туристичке организације Власотинца, на свечаној седници одржаној тим поводом, додељене су Плакете и Захвалнице установама и појединцима који су схватили улогу и значај и подржавали њен рад.

Једна од добитника Плакете је и наша Библиотека. Од почетка смо прихватили и помагали ентузијазам и рад младе екипе Туристичке организације, жељне доказивања и свесне да Власотинце има чиме да се покаже и да то мора и да уради. Наша сарадња у протеклој деценији огледа се у много заједничких акција и програма, од издавања пригодних публикација до организовања Богојављењског пливања.

СВЕТИ СПИРИДОН, СЛАВА БИБЛИОТЕКЕ

Свети Спиридон Чудотворац, заштитник многих занатских еснафа био је и слава Народне књижнице и читаонице власотиначке готово од самог њеног оснивања. Занатлије и трговци, вредни домаћини и виноградари, који су били покретачи њеног оснивања, узели су свог заштитника за славу установе у коју су полагали много наде, везано за науковање и школовање будућих поколења.

После Другог светског рата, тада већ Библиотека, није обележавала своју славу, све до 2022. године када је она обновљена.

Завршне напомене

На крају овог извештаја, морамо да истакнемо добру сарадњу са општинским јавним предузећима, установама и удружењима, са основним и средњим школама и са Предшколском установом. Групне посете које нам они чине (ученици свих основних школа са територије наше општине, ученици средњих школа, деца из предшколске установе, деца са посебним потребама, штићеници Центра за социјални рад...) сведочи нам да радимо у установи где има шта да се види, чује и научи.

Уз то, добру сарадњу смо имали и са Општинском туристичком организацијом, Општинском организацијом Црвеног крста, Организацијом за заштиту жена и деце жртве насиља, Удружењем Рома. Добру сарадњу имамо и са ООСУБНОР, Удружењем потомака ратника 1912-1920. Удружењем Лоза, Удружењем Поштовалаца Свете горе Атонске, Женским певачким друштвом и Удружењем Власотинчана у Београду „Влада Илић“.

Наше идеје за заједничку реализацију неких акција они су радо прихватили, преузимајући активно учешће у њима, као што смо и ми прихватили њихове намере да заједничким ангажовањем одрадимо неке програме. Сигурно је да многе од акција и дешавања које смо овде навели не би били реализовани да међусобно нисмо прихватили туђе идеје и предлоге, као и да им нисмо прилазили добронамерно и са искреном жељом да буду успешно реализовани. Све ово са циљем да културни и јавни живот нашег Власотинца обогатимо и оплеменимо што већим бројем садржаја и да у њих буде укључен што већи број људи (било директно, као извођачи, или индиректно, као посматрачи и учесници у програмима).

Уместо закључка морамо да нагласимо да рад у Библиотеци представља изазов посебне врсте, и да свака наредна година намеће обавезе новог доказивања и преданијег и бољег рада, у корист читаве заједнице.

Директор Библиотеке

Срба Такић

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА „ДЕСАНКА МАКСИМОВИЋ“, ВЛАСОТИНЦЕ

Финансијски извештај за 2024 годину по економским класификацијама, текући расходи и трошкови нефинансијске имовине

Функција	Позиција	Екон.класа	Опис	Средства буџета	Средства из осталих извора	Извршено
820	128	411100 411111	ПЛАТЕ ЗАПОСЛЕНИХ	17.017.239,00		16.885.367,71
	129	412000 412111 412211	СОЦИЈАЛ. ДОПРИНОСИ ПИО Доприноси за здр. осигурање	1.726.694,00 843.297,00		1.724.294,46 843.206,58
	129/1	413000 413111	Накнаде у натури	20.000,00		12.000,00
	130	414000	СОЦИЈАЛНА ДАВАЊА			
		414311	Отпремнине и помоћи	81.158,00		80.000,00
	131	415100 415112	НАКНАДА ТРОШКОВА ЗА ЗАПОСЛЕНЕ	9.752,00		8.160,00
	132	416100 416111	НАГРАДЕ ЗАПОСЛЕНИМА Јубиларне награде	290.616,00		285.889,88
	133	421000 421111 421211 421311 421411	ТРОШКОВИ ПЛАТНОГ ПРОМЕТА Банкарске услуге Енергетске услуге Комуналне услуге Услуге комуникације	74.583,00 1.021.528,00 48.536,00 166.742,00		44.283,80 1.002.850,00 47.877,22 148.992,17

		421511	Трошкови осигурања	202.894,00		171.499,41
		421619	Закуп имовине	632.760,00		631.540,00
	134	422000	ТРОШКОВИ ПУТОВАЊА			
		422121	Трошкови службених путовања	153.783,00		146.290,00
	135	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ			
		423221	Компјутерске услуге	191.096,00		154.290,00
		423391	Услуге образовања запослених	50.000,00		13.000,00
		423412	Услуге информисања	295.608,00		80.900,00
		423599	Стручне услуге	1.305.514,00		1.151.299,64
		423621	Услуге за домаћин.и угоститељство	174.382,00		174.140,70
		423711	Репрезентација	204.745,00		204.745,00
		423911	Остале опште услуге	6.483.258,00		6.373.264,54
	136	424000	СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ УСЛУГЕ			
		424221	Услуге у култури	0,00		
	137	425000	ТЕКУЋЕ ПОПРАВКЕ И ОДРЖАВАЊЕ			
		425119	Ост. Услуге и материјал за поправку	0,00		
		425229	Поправке и одржавање опреме	10.461,00		5.935,00
	138	426000	МАТЕРИЈАЛ			
		426111	Административни материјал	104.301,00		99.453,98
		426312	Стручна литература	0,00		
		426811	Матер.за одржавање хигијене	0,00		
		426919	Материјал за посебне намене	38.250,00		23.357,97
	139	482000	ОСТАЛИ ПОРЕЗИ	0,00		
	139/1	511000	КАПИТАЛНО ОДРЖАВАЊЕ ЗГРАДЕ			
		511311	Одржавање зграде и објекта	324.600,00	5.973.080,00	324.595,20 2.541.310,90
	139/2	482000	ОБАВЕЗНЕ ТАКСЕ			
		482251	Судске таксе	250.000,00		204.522,25

	140	512000	МАШИНЕ И ОПРЕМА			
		512221	Административна опрема	992.330,00		983.600,01
	141	513000	ОСТАЛЕ НЕКРЕТНИНЕ И ОПРЕМА	0,00		
	142	515000	НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА			
		515121	Књиге у библиотеци	746.680,00		729.209,43
			УКУПНО	33.460.807,00	5.973.080,00	32.554.564,95

СТАЊЕ НА РАЧУНУ БУЏЕТА 0,00

СТАЊЕ НА РАЧУНУ МИНИСТАРСТВА 0,00

СТАЊЕ НА РАЧУНУ БОЛОВАЊА 0,00

ДИРЕКТОР СРБА ТАКИЋ

[Handwritten signature]